

SOMNY KRISTOFFERSEN

FORBRUGERAFTALELOVEN

med kommentarer

2. udgave

THOMSON REUTERS

Sonny Kristoffersen

Forbrugerftaleloven med kommentarer

2. udgave/1. oplag

© Thomson Reuters Professional A/S, København 2009

ISBN 978-87-619-2509-1

Omslag: Birger Gregers mDD, Frederiksberg

Sats: BookPartnerMedia, København

Tryk: P.J. Schmidt Grafisk, Vojens

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse af denne bog eller dele af den er ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret. Alle rettigheder forbeholdes.

Forord til 2. udgave

Forbrugerftalelovens kompleksitet er stadigvæk nærværende i 2009, men Forbrugerklagenævnet og Forbrugerombudsmanden har igennem deres fortolkning af lovens forbrugerbeskyttende regler kastet et mere klart lys over lovens regler efter deres vedtagelse den 1. oktober 2004.

Justitsministeren har den 17. december 2008 fremsat ændringer til loven (Lovforslag nr. L 97) vedrørende ændringer om bindingsperiode og opsigelsesvarsel i løbende forbrugerkontrakter, §§ 25 og 26, stk. 2. Ændringerne skal træde i kraft den 1. januar 2010.

Jeg vil gerne rette en stor tak til stud. jur. Sally Müller for hjælpen med korrektoren.

Den foreliggende lovkommentar er baseret på lovforarbejder, praksis fra domstolene, især Forbrugerklagenævnet og Forbrugerombudsmanden. Materiale fremkommet efter 1. januar 2009 har kun undtagelsesvis kunnet medtages.

Sonny Kristoffersen,
Vanløse, 1. januar 2009

Forord til 1. udgave

Det kan undre én, at der ikke før er blevet udgivet en lovkommentar til en så vigtig lov som forbrugerftaleloven – som vel kan betegnes som forbrugernes grundlov. I forbindelse med gennemførelsen af EU-direktiv om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugerne/Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/65/EF af 23. september 2002, jf. lov nr. 451 af 9. juni 2004, fandt jeg anledning til at skrive denne lovkommentar til forbrugerftaleloven, som trådte i kraft 1. oktober 2004.

Loven bygger i vidt omfang på de samme principper som efter den tidligere forbrugerftalelov, se lovbekendtgørelse nr. 886 af 23. december 1987 med senere ændringer, som stadig regulerer forbrugerftaler indgået før 1. oktober 2004. Lovforarbejder og praksis vedrørende den tidligere lov skal derfor i vidt omfang anvendes ved fortolkning og udfyldning af forbrugerftaleloven.

Der er sket en tiltrængt omstrukturering af forbrugerftaleloven med henblik på en forenkling og modernisering af lovens bestemmelser; samtidig er der bl.a. indført et generelt forbud mod personlige henvendelser til forbrugerne på deres bopæl, arbejdsplads mv. Endvidere er der givet fælles regler om fortrydelsesret, om fortrydelsesfristens begyndelsestidspunkt og om fremgangsmåden ved udøvelse af fortrydelsesretten. Derudover er kommet regler om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser; desuden har reglerne om fortrydelse af forbrugerforsikringsaftaler endelig fundet deres rette plads i forsikringsaftaleloven, og der er ligeledes sket en ændring af pensionsbeskatningsloven.

Jeg vil gerne rette en stor tak til stud. jur. Tina Dhanda for hjælpen med korrektoren.

Den foreliggende lovkommentar er især baseret på lovforarbejder og praksis fra domstolene og Forbrugerklagenævnet. Materiale fremkommet efter 1. oktober 2004 har kun undtagelsesvis kunnet medtages.

Sonny Kristoffersen,
Vanløse, 1. oktober 2004

Indhold

Forord	5
Indledning	13
Lov nr. 451 af 9. juni 2004 om visse forbrugerftaler	21

Kapitel 1

Lovens område og definitioner	44
§ 1 1. Lovens område og definitioner	44
2. Erhvervsdrivende	44
§ 2 1. Undtaget fra lovens anvendelsesområde	47
2. Hvilke aftaler, der er omfattet af oplysningspligten og fortrydelsesretten	49
§ 3 1. Definitionen på en forbrugerftale	56
2. Det civile retlige forbrugerbegreb i EU-retlig kontekst	60
3. Den erhvervsdrivendes bevisbyrde	61
4. Udvidelse af forbrugerftalebegrebet	62
§ 4 1. Definitionen på fjernsalg	65
§ 5 1. Definitionen på en finansiel tjenesteydelse	70

Kapitel 2

Forbud mod uanmodet henvendelser mv.	76
§ 6 1. Forbud mod uanmodet henvendelse mv.	76
2. Interaktionen mellem forbrugerftaleloven og markedsføringsloven	83
3. Undtagelser fra forbud mod uanmodet henvendelse	86
§ 7 1. Civilretlig ugyldighed	91
§ 8 1. Forbud mod negativ aftalebinding	94
2. Udførelse af en tjenesteydelse for forbrugeren uden dennes forudgående anmodning	96

Kapitel 3

Oplysningspligt	
Oplysningspligtens område	100
§ 9 1. Oplysningspligt ved aftaler indgået uden for fast forretningssted og aftaler indgået ved fjernsalg	101

2. Efter hvilket lands ret skal oplysningspligten opfyldes ved fjernsalgsaftaler	102
3. Oplysningspligtens område	104
Aftaler indgået uden for fast forretningssted	109
§ 10 1. Oplysninger, der skal gives ved aftaler indgået uden for fast forretningssted	109
Fjernsalgsaftaler vedrørende varer og ikkefinansielle tjenesteydelser	113
§ 11 1. Hvilke oplysninger, der forud for aftalens indgåelse skal meddeles forbrugeren i forbindelse med en fjernsalgsaftale om en vare eller en ikkefinansiell tjenesteydelse ..	114
§ 12 1. Hvilke oplysninger, der efter aftalens indgåelse skal meddeles forbrugeren i forbindelse med en fjernsalgsaftale om en vare eller en ikkefinansiell tjenesteydelse	121
2. Begrebet »varigt medium«	122
3. Undtagelse fra kravet om meddelelse af oplysninger på varigt medium	125
Fjernsalgsaftaler vedrørende finansielle tjenesteydelser	128
§ 13 1. Hvilke oplysninger, der skal meddeles forbrugeren ved indgåelsen af en fjernsalgsaftale vedrørende en finansiell tjenesteydelse	129
§ 14 1. Hvordan oplysninger skal gives ved indgåelsen af en fjernsalgsaftale vedrørende en finansiell tjenesteydelse ..	138
Fælles regler for fjernsalg	142
§ 15 1. Fælles regler for fjernsalg om udlevering af aftalevilkårene på papir mv.	142
Bemyndigelse til udstedelse af administrative forskrifter	144
§ 16 1. Bemyndigelse til justitsministeren	144
2. Regler om indholdet af og formen for oplysningerne om fortrydelsesretten	145

Kapitel 4

Fortrydelsesret

Fortrydelsesrettens område	148
§ 17 1. Fortrydelsesret	148
2. Fortrydelsesrettens område	150
2.1. Er en internetauktion omfattet af fortrydelsesretten?	150
3. Undtagelser fra fortrydelsesrettens område	155
3.1. Aftaler om visse køb mv.	155
3.2. Finansielle tjenesteydelser omfattet af realkreditområdet	157
3.3. Aftaler om værdipapirer	157
3.4. Spil og lotteri	162
Fortrydelsesfristen og dens beregning	163
§ 18 1. Fortrydelsesfristen og dens beregning	164
2. Fortrydelsesrettens ophør før tid	171
3. Fristudløb på en helligdag mv.	176
Fremgangsmåde ved brug af fortrydelsesretten	177
§ 19 1. Fremgangsmåden ved brug af fortrydelsesretten	178
Betingelser for at udøve fortrydelsesretten ved aftaler vedrørende køb af varer	181
§ 20 1. Betingelser for at udøve fortrydelsesretten ved aftaler vedrørende køb af varer	182
Retsvirkningerne af at bruge fortrydelsesretten	189
§ 21 1. Retsvirkningerne af at bruge fortrydelsesretten	190
2. Retsvirkningerne af at fortryde en aftale indgået uden for fast forretningssted eller en fjernsalgsaftale vedrørende en vare eller en ikkefinansiell tjenesteydelse	190
§ 22 1. Retsvirkningerne af at fortryde en fjernsalgsaftale vedrørende en finansiell tjenesteydelse	195
Kapitel 5	
Bortfald af tilknyttede aftaler	199
§ 23 1. Bortfald af tilknyttede aftaler	199

Kapitel 6

Den erhvervsdrivendes opfyldelse af aftaler om varer og ikkefinansielle tjenesteydelser indgået ved fjernsalg	202
§ 24 1. Den erhvervsdrivendes opfyldelse af aftaler indgået ved fjernsalg vedrørende varer og ikkefinansielle tjenesteydelser	203

Kapitel 7

Ret til opsigelse af aftaler om løbende tjenesteydelser mv.	205
§ 25 1. Ret til opsigelse af aftaler om løbende tjenesteydelser mv.	206
2. Formålet med lovforslaget til ændring af FBL § 25 og tilføjelse af FBL § 26, stk. 2	207
3. Gældende ret	207
3.1. De gældende bestemmelser i forbrugeraftaleloven om bindingsperioder og opsigelsesvarsler i løbende kontraktforhold	207
3.2. Anvendelse af aftalelovens § 38 c, jf. § 36, på løbende kontraktforhold	209
3.3. Længste bindingsperioder i anden lovgivning	215
4. Baggrunden for lovforslaget	216
4.1. Overvejelserne i betænkning 1440/2004 om en generel kortere bindingsperiode	216
4.2. Overvejelser siden afgivelsen af betænkning 1440/2004	217
5. Justitsministeriets overvejelser og lovforslagets udformning	218
5.1. Generel regel om længste bindingsperiode og opsigelsesvarsel	218
5.2. Undtagelser fra den generelle regel	222
5.3. Tilbagebetaling	223
6. Lovforslaget til § 25	224
6.1. Lovforslagets § 25, stk. 1	224
6.2. Lovforslagets § 25, stk. 2	227
6.3. Lovforslagets § 25, stk. 3	228
6.4. Lovforslagets § 25, stk. 4	228
§ 26 1. Krav på tilbagebetaling	229
2. Forslaget til § 26, stk. 2	230

Kapitel 8

Visse lovvalgsaftaler	231
§ 27 1. Visse lovvalgsaftaler	231

Kapitel 9

Andre bestemmelser	233
§ 28 1. Ufravigelighed	233
§ 29 1. Bødestraf	235
§ 30 1. Lovens ikrafttræden	238

Bilag	240
--------------------	-----

Bilag 1:

1. 97 Lovforslag til ændringer af § 25 og tilføjelse af § 26, stk. 2	240
--	-----

Bilag 2:

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov	242
---	-----

Bilag 3:

Direktivet om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugerne (2002/65/EF) og om ændring af Rådets direktiv 90/619/EØF samt direktiv 97/7EF og 98/27/EF	244
--	-----

Bilag 4:

Det generelle fjernsalgsdirektiv (1997/7/EF)	265
--	-----

Bilag 5:

Dorsalgdsdirektivet (85/577/EØF)	280
--	-----

Bilag 6:

Bekendtgørelse nr. 972 af 24. september 2004 vedrørende oplysninger om fortrydelsesret i henhold til lov om visse forbrugeraftaler	286
--	-----

Bilag 7:

Bekendtgørelse nr. 973 af 24. september 2004 vedrørende oplysning om fortrydelsesret i henhold til lov om forsikringsaftaler	306
--	-----

Litteraturliste	313
------------------------------	-----

Doms- og kendelsesregister	315
---	-----

Lovregister	317
--------------------------	-----

Internationale regler	320
------------------------------------	-----

Stikordsregister	321
-------------------------------	-----

Forfatteren er lektor i forbrugerret på Københavns Universitet. Han har gennem en årrække været ansat i Forbrugerrådet og været hovedansvarlig for Forbrugerrådets deltagelse i det private forbrugerklagesystem og har været Forbrugerrådets repræsentant i Forbrugerklagenævnet. Forfatteren er i dag ansat som advokat i Dansk Røde Kors.

Forbrugeraftaleloven er at betragte som forbrugernes grundlov. I oktober 2004 skete der en gennemgribende revision af loven. Den 17. december 2008 fremsatte justitsministeren lovforslag til nye ændringer af reglerne om bindingsperiode og opsigelsesvarsel i løbende forbrugerkontrakter, jf. § 25 og § 26, stk. 2, som skal træde i kraft 1. januar 2010. Lovkommentaren giver en systematisk gennemgang af de forbrugerbeskyttende regler, herunder Forbrugerklagenævnets fortolkning af disse regler.

